

Ål kommune
Torget 1
3570 Ål.

postmottak@aal.kommune.no

Drammen, 20. november 2023

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Oslofjordens friluftsråd, Naturvernforbundet i Buskerud, BirdLife Norge avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Revidering av arealdelen av kommuneplanen 2023 – 2035, Ål kommune. Uttalelse fra FNF Buskerud

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Buskerud er et samarbeidsnettverk bestående av 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner på regionalt nivå i gamle Buskerud fylke. Til sammen representerer vi i overkant av 30.000 medlemmer med betydelige allmenne interesser og kunnskap innen naturvern, landskap og friluftsliv. Sammen jobber vi for å ivareta våre felles natur og friluftslivsområder.

To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen. Den store trusselen er arealendringer og dette medfører at både naturmangfoldet og friluftslivet forringes. For å stanse tapet av natur, samt bremse den globale oppvarmingen, må arealforbruket stoppes. Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
buskerud@fnf-nett.no | Nedre Storgate 10, 3015 Drammen | 997 31 240
organisasjonsnummer 912 888 193 | www.fnf-nett.no/buskerud

Vi er sterkt opptatte av å ta vare på naturgrunnlaget og fremme et allment tilgjengelig friluftsliv i kommunen og ønsker å komme med en uttalelse til kommuneplanens arealdel 2023- 2035 som nå er på høring.

Til orientering så støtter også FNF Buskerud høringsinnspillet innsendt av Naturvernforbundet i Hallingdal.

Planbeskrivelse

Arealstrategi og arealdisponering

I planbeskrivelsen viser Ål kommune til arealregnskap med en tabell over arealbruk. Vi mener denne tabellen sier lite om konkret arealbruk i kommunen, og ber kommunen lage et mer oversiktlig og beskrivende arealregnskap.

Det er arealendringer som hovedsakelig truer natur- og friluftslivsverdiene, da særlig bit for bit-utbyggingen som samlet sett beslaglegger og splitter opp naturområdene.

Kommunenes arealplanlegging er den mest avgjørende faktoren for å ivareta naturverdier, friluftsliv, kulturmiljø og landskap. Det hviler derfor et stort ansvar på kommunenes politikere og administrasjoner for å ivareta naturen og muligheten for å bruke denne. Hensynet til naturen må gjenspeiles i arealbruken.

Vi ønsker at kommunen har en arealbruk som ivaretar naturområder og naturmangfoldet, både for bruk og vern av naturen. For å nå dette målet anbefaler vi kommunen å kartlegge naturmangfold. Da får kommunen kartlagt status, utfordringer og områder som mangler kartlegging, noe som vil gi kommunen et godt grunnlag for å ivareta sine forpliktelser etter naturmangfoldloven.

Ål kommune, som en del av Viken vannområde, må også implementere Tiltaksplanen for Oslofjorden, og alle dens arbeidspunkter i sine vannforvaltningsplaner.

Vi ønsker at kommunen lager en plan for massehåndtering der status, utfordringer og behov, og ikke minst mulig samarbeid med andre kommuner skal utredes.

En viktig oppgave for kommunen blir å sikre nok grønne arealer og tilgjengelig uteareal, som skogholt, bekkedrag o.l., i umiddelbar nærhet til barnehager og grunnskoler. Deler av skolehverdagen kan flyttes ut, barna blir mer fysisk aktive, de har større naturkontakt og får en større forståelse av samspillet mellom natur og menneske.

Vi ønsker også at kommunen har en arealbruk som ivaretar allmennhetens ferdsels- og oppholdsrett etter friluftslivloven. For å nå dette målet anbefaler vi kommunen å kartlegge eksisterende friluftsområder og bruken av disse. Da får kommunen kartlagt status og utfordringer, noe som vil gi kommunen et godt grunnlag for å legge til rette for friluftsliv i samsvar med friluftslivloven.

Hytteutbygging

I planbeskrivelsen står det at administrasjonen prioriterer å få på plass areal for næring og spredte bosteder, og at innspill om hytter og fortetting av hytteområder skal revideres etter at arealplanen er vedtatt.

Vi mener at hyttebygging er en stor arealkostnad for Ål kommune, og må tas med i arealdelen til kommunen. Vi mener det er merkelig at kommunen ønske å revidere områder for hyttebygging etter at arealdelen er vedtatt. Hytteutbygging må ses på som unødvendig ny arealbruk, og må unngås i størst mulig grad, og ikke på noen måte i allerede uberørt natur, eller i villreinens leveområder.

Utbygging og bruk av fritidsboliger med høy standard i fjell og utmark, langs vann og vassdrag i lavlandet og langs kysten, krev areal og har konsekvenser for natur og miljø.

Kommunen må få en oversikt over hva som allerede finnes av tomtereserver og fortettingspotensialet i eksisterende hytteområder.

Opprydning av gamle planer som ikke passer til dagens mål

Planvask gamle reguleringsplaner der det ikke er gitt byggesak.

Reguleringsplaner som er vedtatt etter et privat planinitiativ jf. pbl. § 12-11, og hvor planen ikke er realisert innen ti år etter at den er vedtatt, skal kommunen før avgjørelse av byggesøknad for nye utbyggingsområder etter planen også påse at den i nødvendig grad er oppdatert, jf. § 12-4 femte ledd.

Kommunene må lage et bilde av hvor mye natur som planlegges nedbygd, og hvilke planer dere kan ta ut. Kommunen må være klar over at dere har makt til å endre vedtatte reguleringsplaner uten at dere blir erstatningspliktige. Kommunestyret står juridisk fritt til å oppheve vedtatte reguleringsplaner så lenge det ikke foreligger en godkjent byggesøknad.

Jo eldre planen er, jo større grunn er det til å ta høyde for at planen kan endres og området omreguleres.

Vi støtter gjennomgang og kartlegging av reguleringsområder i LNF-områder.

Vi synes det er positivt at torvuttakene på myrområdene RU40, RU50 og 51 er tatt ut av den reviderte planen, og at det ser ut til at innspillene fra blant annet Naturvernforbundet i Buskerud og mange medieinnspill i Hallingdølen har blitt hensyntatt.

Vi håper dette er gjennomgående, og at kommunen har tatt ut de områdene som vil påvirke natur- og friluftslivsverdier negativt i ny arealdel.

Plankartet

Vi ønsker en gjennomgang og utvidelser av grønnstruktur og hensynssoner spesielt for bevaring av naturmiljø og for friluftsliv. Vi anbefaler også kommunen å utvikle et temakart med grønnstruktur/grønne traseer som tas med som kunnskapsgrunnlag i utarbeidelsen av arealdelen.

På denne måten kan kommunen sikre sammenhengende blågrønne strukturer, grønne korridorer, smug og smett og turveier gjennom byggesonen i all planlegging.

Mer konkret ønsker vi å fremheve følgende:

AREALFORMÅL, jf. pbl § 11-7

Ål kommune ønsker å prioritere areal til næring og bolig. Kommunen må være svært bevisst hvilke områder de tar ut til dette, og kartlegge områdets verdi i forkant av planene.

Kommunen må sørge for at areal til byggeområder ikke plasseres på en slik måte at det kan forringe eksisterende og nye kyststier og turområder, herunder hindre allmennhetens bruk, jf. pbl § 11-7 nr. 1. I tillegg må kommunen sørge for at naturmangfoldet ivaretas ved plassering av nye byggeområder.

Mye brukte turområder må legges inn i arealplanen med arealformål grønnstruktur jf. pbl § 11-7 nr. 3. Det samme må områder hvor kommunen ønsker å legge til rette for nye kyststier og turområder.

HENSYNSSONER, jf. pbl § 11-8

Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal. Kommunen må derfor sørge for å legge inn i arealplanen viktige hensyn og forhold ved å legge inn hensynssoner med tilhørende retningslinjer og bestemmelser.

Soner med særlig hensyn til friluftsliv, grønnstruktur, landskap og bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø må derfor legges inn i arealplanen, herunder også vassdragssoner.

Videre må det legges inn retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta interessen i sonen og retningslinjer om hvilke hensyn som skal vektlegges ved praktisering av annen lovgivning så langt kommunen er tillagt myndighet etter vedkommende lov, jf. pbl § 11-8 andre ledd bokstav c).

Arealbruken må avklares gjennom planprosesser

Til slutt ber vi kommunen sørge for at arealbruken blir avklart gjennom planprosesser. Planlegging bidrar til samordning av statlige, regionale og kommunale oppgaver, og gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser, jf. plan- og bygningsloven § 1-1 andre ledd.

I tillegg sikrer planlegging åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, og man sikrer langsiktige løsninger hvor konsekvenser for miljø og samfunn er vurdert, jf. tredje ledd. Planlegging sikrer også at prinsippet om universell utforming og hensynet til barn og unges oppvekstvilkår ivaretas, jf. fjerde ledd.

Når arealbruken er avklart gjennom planprosesser, gir dette et godt grunnlag for videre byggesaksbehandling. Vi ber derfor kommunen om å unngå en dispensasjonspraksis som kan motvirke de hensyn en planprosess ivaretar.

En kommune som gjør mange unntak fra vedtatte langtidsplaner, har manglede styring på arealbruken. Når lokalpolitikere behandler søknader om dispensasjon, får de mindre informasjon om konsekvensene av utbyggingen.

Frivillige organisasjoner får heller ikke søknad om dispensasjon tilsendt på høring, og det er dermed fare for at viktige verdier ikke blir tilstrekkelig vurdert i søknadsprosessen. Kommunen må av den grunn etterstrebe null dispensasjoner fra plan.

Vi ønsker med dette Ål kommune lykke til med å ferdigstille kommuneplanens arealdel 2023-2035 i Ål kommune.

På vegne av våre tilsluttede organisasjoner,

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud